انأ النقطة تحت الباء

شاگرد: رابطه امام با این نگاشت چه می‌شود؟ حضرت فرمودند «انا النقطة تحت الباء».

استاد: آن حدیث، یک حدیث مهمتری است. حضرت فرمودند تمام کتاب خدا در سوره مبارکه حمد جمع شده است. این حدیث مضمون خیلی بالایی دارد. لذا روی این وجه، امّ‌الکتاب هم سوره مبارکه حمد می‌شود؛ «اِسْمُ اللّهِ اَلْأَعْظَمُ مُقَطَّعٌ فِي أُمِّ الْكِتَابِ»[1]. خب کل کتاب، در سوره مبارکه حمد جمع شده است. بعد فرمودند کل سوره مبارکه حمد در بسم الله الرحمن الرحیم مجتمع شده. بعد کل بسمله در حرف باء مجتمع شده و «انا النقطة تحت الباء». مسیرش مسیر مهمی است. یعنی از تجمیع کل کتاب حتی حروف مقطعه آن، به جایی می‌آییم که آن نقطه... .

شاگرد: فرمودید تجمیع که می‌شود امام در اینجا نقش دارد، خب نقش ایشان چیست؟

استاد: مفاد حدیث را می‌فرمایید؟ امثال من خیلی خیلی کوچک تر از آن هستیم. یک روز آیت‌الله بهجت نشسته بودند. کسی سؤال کرد. حال مثل ایشان که ماشاءالله! مکرر حاج آقا می‌گفتند خصوصیت قرآن این است که خود واقع را نشان می‌دهد. سال‌های آخر مبارک عمر مبارکشان مثال هم زدند. فرمودند بالتشبیه مثل تلوزیون است. فقط فرقش این است که تلوزیون صورت آن را نشان می‌دهد اما قرآن خود آن را نشان می‌دهد. برای اهلش... . ببینید چقدر با تدوین تکوین مناسب است!

شاگرد: نماد یعنی خودش را کشف می‌کند. شما حالت نماد گرفتید.

استاد: صحبت سر این است که فعلاً انس ذهنی ما در نمادهای به این صورت است. نماد طبیعی به چه صورت است؟

شاگرد: تجلی همان است؟ تجلی همان مصادر فیض است؟

استاد: در کلمات ایشان توضیحاتی بود. بعداً عرض می‌کنم. ایشان می‌گفتند خودش و واقعیتش را نشان می‌دهد. منظورم این بود: کسی از حاج آقا پرسید «انا النقطة تحت الباء» به چه معنا است؟ فرمودند ای آقا! شغلتنا عن التفکر فی امثال هذه حبّ‌الریاسة! سبحانه الله! عین همین عبارت را فرمودند. می‌خواستند بگویند اینها چیزهایی است که اگر انسان یک عمر روی آن فکر کند می‌ارزد. به جای اینکه ما در اینها فکر کنیم، «شغلتنا عن التفکر فی امثال هذه حب الریاسة». منظور اینکه من نمی‌دانم آن به چه معنا است. ولی خب کتاب‌هایی هست. امثال حافظ رجب برسی و دیگران توضیحاتی داده‌اند. محتملاتی هم که به ذهن می‌آید فایده‌ای ندارد. اذعان استکان گونه ما نسبت به «سبعة ابحر» ناچیز است.

چند مبادی را عرض کردم؟

شاگرد: دو تا را فرمودید. حرف ابوفاخته و «تبیانا لکل شیء».

[1] التفسير (للعياشی) ، جلد۱ ، صفحه۱۹

بازبینی #2
ایجاد شده 13 ژوئن 2024 12:58:22 توسط ... .
به روزرسانی شده 18 ژوئن 2024 12:03:24 توسط ... .